

Briselē, 2026. gada 12. oktobrī
(OR. en)

14367/26

ENV 1222
CLIMA 532

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepr. dok. Nr.:	14227/26 + ADD 1
Temats:	ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību (KBD) (Erevāna, Armēnija, 2026. gada 19.–30. oktobris) a) KBD Pušu konferences 17. sanāksme (<i>COP 17</i>) b) KBD Pušu konferences 12. sanāksme, kas vienlaikus ir Kartahenas protokola par bioloģisko drošību Pušu sanāksme (<i>COP–MOP 12</i>) c) KBD Pušu konferences 6. sanāksme, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par piekļuvi un ieguvumu sadali Pušu sanāksme (<i>COP–MOP 6</i>) – Padomes secinājumi

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus Padome apstiprināja savā 4200. sanāksmē, kas notika 2026. gada 12. oktobrī.

KONVENCIJA PAR BIOLOĢISKO DAUDZVEIDĪBU (KBD)

Gatavošanās KBD Pušu konferences 17. sanāksmei (*COP 17*)

**Gatavošanās KBD Pušu konferences 12. sanāksmei, kas vienlaikus ir Kartahenas protokola
par bioloģisko drošību Pušu sanāksme (*COP–MOP 12*)**

**Gatavošanās KBD Pušu konferences 6. sanāksmei, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par
piekļuvi un ieguvumu sadali Pušu sanāksme (*COP–MOP 6*)**

(Erevāna, Armēnija, 2026. gada 19.–30. oktobris)

– Padomes secinājumi –

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT savus secinājumus:

par Biodaudzveidības konvenciju (KBD): gatavošanās KBD Pušu konferences 16. sanāksmei (*COP 16*); gatavošanās KBD Pušu konferences 11. sanāksmei, kas vienlaikus ir Kartahenas protokola par bioloģisko drošību Pušu sanāksme (*COP–MOP 11*); gatavošanās KBD Pušu konferences 5. sanāksmei, kas vienlaikus ir Nagojas protokola par piekļuvi un ieguvumu sadali Pušu sanāksme (*COP–MOP 5*) (Kali, Kolumbija, 2024. gada 21. oktobris–19. novembris) ¹;

Biodaudzveidība – nepieciešama steidzama rīcība ²;

par globālā bioloģiskās daudzveidības satvara laikposmam pēc 2020. gada sagatavošanu – Konvencija par bioloģisko daudzveidību (*CBD*) ³;

¹ ST 14480/24.

² ST 12210/20.

³ ST 15272/19 + COR 1.

par ES enerģētikas un klimata diplomātiju ⁴;

par stratēģisku satvaru konkurētspējīgai un ilgtspējīgai ES bioekonomikai ⁵;

par pirmiedzīvotāju tautām ⁶;

PASVĪTROJOT, ka biodaudzveidības izzušana joprojām ir eksistenciāls globāls apdraudējums cilvēcei, ATZĪSTOT, ka biodaudzveidība, pārtika, ūdens, veselība un klimata pārmaiņas ir savstarpēji saistītas un ka Kuņminas-Monreālas globālā biodaudzveidības satvara (*KMGBF*) īstenošanai ir vajadzīga holistiska, integrējoša un papildinoša rīcība nozarēs un starp tām saskaņā ar saiknes pieeju, lai uzlabotu sinerģijas un mazinātu piespiedu izvēli, un UZSVEROT, ka ir vajadzīgas transformatīvas pārmaiņas, lai novērstu tiešos un netiešos biodaudzveidības zuduma cēloņus;

ATZĪSTOT veselīgu ekosistēmu un biodaudzveidības būtisko nozīmi veselībai, labklājībai, pārtikas nodrošinājumam, uzturam, darbvietām un ilgtspējīgiem iztikas līdzekļiem, kā arī ilgtermiņa ekonomiskajai un sociālajai stabilitātei;

ATZĪSTOT, ka veselīgas ekosistēmas aizsargā pret dabas apdraudējumiem un katastrofām un veicina valsts drošību un ka biodaudzveidības aizsardzība, atjaunošana un ilgtspējīga izmantošana var palīdzēt pasargāt valsts un ekonomisko drošību un uzlabot noturību;

PAUŽOT DZIĻU SATRAUKUMU par nopietnību un steidzamību, kas izriet no savstarpēji atkarīgajām globālajām krīzēm, kuras saistītas ar biodaudzveidības izzušanu, klimata pārmaiņām, piesārņojumu un ekosistēmu, zemes, ūdens un okeānu degradāciju, tostarp ar atmežošanu, pārtuksnešošanos un sausumu, kā arī ar ekstrēmiem dabas ugunsgrēkiem, karstuma viļņiem un jūras temperatūras paaugstināšanos; APSTIPRINOT savu apņemšanos risināt šīs saistītās krīzes visaptverošā, integrētā un saskaņotā veidā, kas ietver savstarpēji izdevīgas stratēģijas ar stingriem sociālajiem un vides aizsardzības pasākumiem;

⁴ ST 8417/26.

⁵ ST 7397/26.

⁶ ST 8814/17.

ATZINĪGI VĒRTĒJOT Globālo ziņojumu par kolektīvo progresu *KMGBF* īstenošanā, kā arī ievērojamo skaitu atjauninātu vai pārskatītu nacionālo biodaudzveidības stratēģiju un rīcības plānu (*NBSAP*) un mērķrādītāju, kas kopš to pieņemšanas saskaņoti ar *KMGBF*, un lielo skaitu septīto valsts ziņojumu, ko iesniegušas konvencijas Puses, un ATKĀRTOTI UZSVEROT, ka Pusēm, kuras to vēl nav izdarījušas, pēc iespējas drīz ir jāpabeidz un jāiesniedz savi *NBSAP* un septītie valsts ziņojumi;

ATZĪSTOT Regulu (ES) 2024/1991 par dabas atjaunošanu, saskaņā ar kuru nacionālie atjaunošanas plāni un īstenošanas procesi tiek izstrādāti kā būtisks ES un tās dalībvalstu ieguldījums *KMGBF* īstenošanā;

ATZĪSTOT progresu finanšu resursu mobilizēšanā no visiem avotiem, vienlaikus UZSVEROT, ka vēl nav skaidrs, vai ir sasniegts 19. mērķrādītāja 2025. gada atskaites punkts;

ATZĪSTOT, cik svarīgi ir mobilizēt visu Pušu un nevalstisko dalībnieku darbības, tostarp, izmantojot partnerības, koalīcijas un iniciatīvas, lai integrētu biodaudzveidību un paātrinātu *KMGBF* īstenošanu, kā arī ATZINĪGI VĒRTĒJOT nevalstisko dalībnieku uzņemtajās saistībās kā ieguldījumu virzībā uz *KMGBF* īstenošanu;

ATZĪSTOT, ka ir vajadzīgs tāds politikas, juridiskais un regulatīvais satvars, kas rada labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības un finanšu nozaru piesaņošanai *KMGBF* mērķrādītājiem, un biodaudzveidības un tās ekosistēmu pakalpojumu saglabāšanai, atjaunošanai un ilgtspējīgai izmantošanai;

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT mūsu kopīgo apņemšanos attiecībā uz efektīvu multilaterālismu, kura centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija, un ATGĀDINOT *KMGBF* kā sistēmas mēroga, ANO mēroga, visu sabiedrību un visas valdības aptveroša satvara nozīmīgo lomu;

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT, ka *KMGBF* īstenošanā būtiska nozīme ir cilvēktiesībās balstītai pieejai, taisnīgumam un dzimumu līdztiesībai;

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT, cik svarīgi ir stiprināt sinerģijas un sadarbību visos līmeņos starp Riodežaneiro konvencijām un ar citiem daudzpusējiem vides nolīgumiem (*MEA*), un UZSVEROT, ka ir vajadzīga paātrināta rīcība visos sektoros un starp tiem, jo īpaši, izmantojot dabā balstītus risinājumus un ekosistēmās balstītas pieejas, piemērojot konvencijā paredzēto ekosistēmas pieeju, kas palīdz sasniegt Parīzes nolīguma mērķus;

ATKĀRTOTI APSTIPRINOT savu apņemšanos pamatīgā un efektīvā veidā veikt *KMGBF* īstenošanas kopējā progresā globālu pārskatīšanu, kas dotu jaunu politisko impulsu un paātrinātus īstenošanas pasākumus virzībā uz *KMGBF* 2030. gada mērķrādītāju sasniegšanu;

PAUŽOT GANDARĪJUMU par Armēnijas Republikas vērienīgo mērķi palielināt *COP17* politisko pamanāmību, tostarp, izmantojot Erevānas ceļu *KMGBF* īstenošanas paātrināšanai (*Yerevan Pathway for the Acceleration of Implementation of the KMGBF*), un nodrošināt, ka *COP17* veic sekmīgu globālu pārskatīšanu, nolūkā paātrināt *KMGBF* un tā mērķu un mērķrādītāju īstenošanu, un ATZINĪGI VĒRTĒJOT ARĪ Armēnijas Republikas uzsvaru uz iekļaujošu līdzdalību un vērienīgiem un uz rīcību vērstiem rezultātiem globālās pārskatīšanas un *COP17* vajadzībām;

PASVĪTRO, ka šajos Padomes secinājumos lieto terminu “pirmiedzīvotāju tautas un vietējās kopienas”, neskarot to, ka, kamēr par šo jautājumu nav notikušas turpmākas sarunas, KBD dokumentos joprojām tiek izmantota KBD *COP* Lēmumā XII/12 iekļautā saskaņotā terminoloģija;

ATKĀRTOTI PAUŽ stingru nosodījumu Krievijas agresijas karam pret Ukrainu, kas ir nepārprotams starptautisko tiesību, tostarp ANO Statūtu, pārkāpums. ATKĀRTOTI PAUŽ nopietnas bažas par situāciju Tuvajos Austrumos, kā to Eiropadome paudusi savos 2026. gada jūnija secinājumos.

I NODAĻA – BIODAUDZVEIDĪBAS KONVENCIJA

KUŅMINAS–MONREĀLAS GLOBĀLĀ BIODAUDZVEIDĪBAS SATVARA ĪSTENOŠANAS PAĀTRINĀŠANA

1. ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos pilnībā īstenot *KMGBF*;
2. ATZINĪGI VĒRTĒ *KMGBF* izraisīto nepieredzēto iesaistes līmeni un Pušu un ieinteresēto personu izrādīto apņemšanos to īstenot, kā uzsvērts globālajā ziņojumā un kā to apliecina ievērojamais iesniegto valstu ziņojumu un *NBSAP* skaits, vienlaikus UZSVEROT, ka ir jāuzlabo ziņojumu kvalitāte un pilnīgums, lai vēl vairāk atvieglotu progresa novērtēšanu virzībā uz *KMGBF* mērķu un mērķrādītāju sasniegšanu;
3. ATZĪST, ka ir panākts progress *KMGBF* īstenošanā, bet ATZĪST ARĪ TO, ka 2030. gada mērķrādītājus un misiju vai 2050. gada mērķus nebūs iespējams sasniegt, neizvēršot paaugstinātas rīcības un centienus un steidzami nenovēršot atlikušos šķēršļus un nepilnības;
4. ATZĪST, ka ir steidzami jāpaaugstina un jāstiprina *KMGBF* īstenošana, un UZSVER, cik svarīga ir palielināta politiskā griba un vērienīgais mērķis paaugstināt īstenošanu un novērst nepilnības, lai atlikušajā laikā sasniegtu 2030. gada mērķrādītājus un 2050. gada mērķus un sasniegtu visus trīs konvencijas mērķus;
5. ATZĪST, ka joprojām ir svarīgi turpināt ieviest praksē un izmantot *KMGBF* uzraudzības sistēmu, un UZSVER, ka uzraudzības un ziņošanas kārtībā, ja iespējams, būtu jāizmanto esošā informācija un procesi, lai pēc iespējas izvairītos no dublēšanās un Pusēm līdz minimumam mazinātu papildu administratīvo un finansiālo slogu;

6. AICINA aktīvāk rīkoties, lai biodaudzveidību integrētu visos valdības un sabiedrības līmeņos, politikas jomās un nozarēs un starp tām, un UZSVER privātā sektora būtisko nozīmi šajā sakarā;
7. ATZINĪGI VĒRTĒ Kuņminas dialoga atklāto garu un konstruktīvo iedabu, tostarp attiecībā uz iespējamiem turpmākiem pasākumiem pēc globālās pārskatīšanas;
8. UZSVER, cik svarīgi ir visaptveroši, uz rīcību vērsti vēstījumi, lai paātrinātu *KMGBF* īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz mērķrādītājiem, kuros gūtais progress ir vismazākais;
9. ATZĪST, ka pastiprināta starptautiskā sadarbība, uzlabotas darbības un centieni, kā arī pastiprināti īstenošanas līdzekļi ir svarīgi *KMGBF* pilnīgai un efektīvai īstenošanai;
10. UZSVER, kā izcelts Globālajā ziņojumā par kolektīvo progresu *KMGBF* īstenošanā, nepieciešamību stiprināt pasākumus, ar kuriem novērš tiešos un netiešos biodaudzveidības zuduma cēloņus, tostarp cēloņus, kas joprojām apdraud progresu virzībā uz *KMGBF* īstenošanu, un to, ka valsts mērķrādītāji globālā mērogā šādus cēloņus vēl nenovērš pietiekami un tāpēc, ņemot vērā valstu apstākļus, ir vajadzīga lielāka politikas saskaņotība un ir jāstiprina transformatīvi pasākumi;
11. UZSVER, cik svarīga *KMGBF* īstenošanā ir visas valdības un visu sabiedrību aptveroša pieeja;
12. UZSVER, ka pilnīgai un efektīvai nevalstisko dalībnieku, tostarp jo īpaši pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu, sieviešu un jauniešu, līdzdalībai, atzīstot to attiecīgās lomas, ir izšķiroša nozīme *KMGBF* pilnīgā un efektīvā īstenošanā;

13. UZSVER, cik svarīga ir dzimumu līdztiesība un dzimumvērtīga *KMGBF* īstenošana un iekļaujošas un cilvēktiesībās balstītas pieejas nodrošināšana, un UZSVER, ka biodaudzveidības politikā, stratēģijās, plānos, darbībās, programmās un finansēšanas mehānismos visos līmeņos ir jāintegrē dzimumperspektīva un ar biodaudzveidību saistītās politikas jomās un lēmumu pieņemšanas procesos ir jāsamazina nevienlīdzība un ir jāveicina pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu, sieviešu un meiteņu, jauniešu, personu ar invaliditāti un citu attiecīgo ieinteresēto personu vienlīdzīga un pilnīga un efektīva līdzdalība un pārstāvība;
14. ATZĪST galvenos instrumentus, kas jau pastāv valstu, reģionālā un starptautiskā līmenī, lai atbalstītu īstenošanu, tostarp jo īpaši *NBSAP*, un UZSVER, ka nacionālie biodaudzveidības finansēšanas plāni (*NBFP*) vai līdzīgi instrumenti, esošās KBD darba programmas, kā arī citas iniciatīvas veicina *KMGBF* un Konvencijas īstenošanu, un UZSVER, ka to atjaunināšana un īstenošanas stiprināšana joprojām ir svarīgs ieguldījums *KMGBF* un KBD īstenošanā;
15. UZSVER stabilas zinātnisko pierādījumu bāzes nozīmi un svarīgumu politikas veidošanā, pamatojoties uz labākajām pieejamajām zinātnes atziņām, kā arī tradicionālo zināšanu vērtīgo ieguldījumu kā pamatu vērienīgiem mērķiem un efektīvai īstenošanai, un AICINA vēl vairāk stiprināt sadarbību starp Starpvaldību zinātnes un politikas platformu bioaudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā (*IPBES*) un KBD, kā arī plašāk izmantot *IPBES* konstatējumus, lai atbalstītu *KMGBF* īstenošanu;
16. UZSVER, ka ir jāturpina sadarbība ar citām zinātnes un politikas platformām, tostarp ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomi un Starpvaldību zinātnes un politikas grupu attiecībā uz ķīmikālijām, atkritumiem un piesārņojuma novēršanu;
17. UZSVER, ka ir vajadzīgs skaidrs un saskaņots turpmāko pasākumu process pēc pirmās globālās īstenošanas pārskatīšanas, lai nodrošinātu nepārtrauktību ar otro globālo īstenošanas pārskatīšanu, kā arī skaidras, steidzamas un saskaņotas darbības, lai atlikušajā laikā strauji paātrinātu *KMGBF* īstenošanu;

18. ATZINĪGI VĒRTĒ reģionālo un apakšreģionālo tehniskās un zinātniskās sadarbības atbalsta centru izveidi un AICINA tos pilnībā īstenot, lai paātrinātu atbalstu *KMGBF* īstenošanai;
19. AICINA veidot ciešāku sadarbību un stiprināt sinerģijas starp visām trim Riodežaneiro konvencijām, kā arī ar citiem ar biodaudzveidību saistītiem daudzpusējiem vides nolīgumiem to attiecīgo pilnvaru ietvaros, saskaņoti īstenojot *KMGBF*, Parīzes nolīgumu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par cīņu pret pārtuksnešošanos (*UNCCD*) stratēģisko satvaru 2018.–2030. gadam, tostarp, stiprinot Riodežaneiro konvenciju apvienoto sadarbības grupu un Biodaudzveidības koordinācijas grupas lomu un funkcijas, lai vēl vairāk uzlabotu sinerģijas un palielinātu sadarbību valstu līmenī, jo īpaši attiecīgo mērķrādītāju, stratēģiju un rīcības plānu izstrādē, pārskatīšanā un īstenošanā, kā arī uzraudzībā un ziņošanā par tiem;
20. TURKLĀT UZSVER, cik svarīgi ir stiprināt integrētas pieejas, kas pievēršas savstarpējām saiknēm starp biodaudzveidību, klimatu, piesārņojumu, ūdens un zemes degradāciju, tostarp, izmantojot dabā balstītus risinājumus un ekosistēmās balstītas pieejas, kā arī pārrobežu kontekstā;
21. AICINA ARĪ pastiprināt Pušu, pārējo Riodežaneiro konvenciju, ar biodaudzveidību saistītu konvenciju un ar ķīmiskām vielām un atkritumiem saistītu konvenciju pārvaldības struktūru un sekretariātu un citu attiecīgu daudzpusēju vides nolīgumu, ANO struktūru, citu attiecīgu organizāciju un ieinteresēto personu, tostarp finanšu iestāžu un ar tematiskajām nozarēm saistītu iniciatīvu, pašreizējos centienus uzlabot sadarbību saistībā ar *KMGBF* un citiem attiecīgiem satvariem;

Digitālā sekvenču informācija (DSI) par ģenētiskajiem resursiem

22. ATGĀDINOT par KBD *COP* Lēmumiem 15/9 un 16/2, ATZĪST, ka daudzpusējais mehānisms tādu ieguvumu sadalei, kas gūti no DSI par ģenētiskajiem resursiem, tostarp tā Kali fonds, ir inovatīvs instruments nolūkā veicināt ieguvumu sadali un vēl vairāk mobilizēt resursus biodaudzveidībai, un UZSVER, ka tas ir efektīvi jāīsteno, vienlaikus strādājot pie tā, lai nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību un skaidrību un radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
23. NORĀDA, ka saskaņā ar Lēmumu 16/2 tikai jaunattīstības valstis un pirmiedzīvotāju tautas un vietējās kopienas ir tiesīgas piekļūt Kali fondam, tomēr IZCEĻ, ka saskaņā ar Konvenciju ieguvumu sadale no ģenētisko resursu izmantošanas ir iespējama visām Pusēm, pamatojoties uz principu, ka tās visas nodrošina un izmanto ģenētiskos resursus, un VĒRŠ UZMANĪBU uz vajadzību attiecīgā gadījumā turpināt darbu šajā sakarā;
24. UZSVER, cik svarīgi ir saglabāt un uzlabot atvērtu piekļuvi DSI, kas ir būtiska zinātniskajai pētniecībai un inovācijai, un ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka daudzpusējam mehānismam nebūtu vajadzīga izsekošana un identificēšana;
25. ATZĪST, ka publiskās pētniecības un akadēmiskās iestādes aktīvi iesaistās nemonetāru ieguvumu sadalē, izmantojot publiskos pētījumus par DSI izmantošanu un ar to saistīto spēju veidošanu un attīstību, un MUDINA attiecīgas iniciatīvas turpināt šo darbu;
26. MUDINA sadarboties ar vienībām, kas pārvalda datubāzes, lai atbalstītu daudzpusējā mehānisma īstenošanu tādu ieguvumu sadalei, kas gūti no DSI par ģenētiskajiem resursiem;

27. UZSVER, ka darbības kārtības turpmākai izstrādei saskaņā ar daudzpusējo mehānismu, tostarp iespējamai jaunai iemaksu kārtībai, būtu jāatbilst Lēmuma 15/9 9. punktā izklāstītajiem kritērijiem, jābalstās uz pierādījumiem un nebūtu jāietekmē rezultāti, kas gūti daudzpusējā mehānisma, tostarp Kali fonda, efektivitātes pirmajā pārskatīšanā *COP18* laikā;
28. TURKLĀT UZSVER, cik svarīgi ir izvairīties no iespējamās pienākumu pārklāšanās piekļuves un ieguvumu sadales režīmos, un AKCENTĒ, ka ir jāizvairās no nevajadzīgas sarežģītības un birokrātiska sloga;
29. ar bažām NORĀDA uz nelielo ieguldījumu skaitu Kali fondā, ATZĪST, ka visās nozarēs ir jāpalielina informētība par Kali fondu, UZSVER, cik svarīgas ir privātā sektora iemaksas, un MUDINA tās privātā sektora vienības visā pasaulē, kuras gūst labumu no DSI par ģenētiskajiem resursiem, sniegt ieguldījumu Kali fondā un dalīties ar nemonetāriem ieguvumiem; ATZINĪGI VĒRTĒ publiskas, privātas un daudzpusējas partnerības un iniciatīvas dažādās nozarēs un platformās šajā sakarā, kā arī spēju veidošanu un atbalstu pilnīgai Kali fonda darbības sākšanai;

Resursu mobilizācija

30. ATGĀDINA par KBD *COP* Lēmumā 16/34 izklāstīto ceļvedi un ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos saskaņoti virzīties uz priekšu abos virzienos;
31. ATKĀRTOTI PAUŽ savu apņemšanos mobilizēt resursus no visiem avotiem; AICINA visas valstis, kas to spēj, sniegt ieguldījumu starptautiskajā biodaudzveidības finansēšanā atbilstoši valsts apstākļiem un atspoguļojot savu attiecīgo spēju dinamisko un mainīgo raksturu, un MUDINA ieinteresētās personas, tostarp privāto un finanšu sektoru, palielināt savu ieguldījumu *KMGBF* īstenošanā un saskaņot savas finanšu plūsmas ar *KMGBF*;

32. UZSVER, ka ES un tās dalībvalstis kopā ir lielākās ar biodaudzveidību saistītās oficiālās attīstības palīdzības sniedzējas pasaulē;
33. IZCEĻ ESAO ziņoto pozitīvo tendenci starptautiskās biodaudzveidības finansēšanas jomā, proti, biodaudzveidībai specifiskais finansējums 2024. gadā sasniedza 18,9 miljardus USD un ar biodaudzveidību saistītais finansējums sasniedza 34,2 miljardus USD;
34. ATZĪST pārredzamības, konsekvences un metodikas skaidrības nozīmi ziņošanā par starptautisko finansējumu biodaudzveidības jomā;
35. APSTIPRINA Pasaules Vides fonda (*GEF*) kā Konvencijas finanšu mehānisma nozīmīgumu, ATZINĪGI VĒRTĒ devītajā *GEF* papildināšanā paustos solījumus un iznākumus attiecībā uz mērķiem vismazāk attīstītajām valstīm un mazajām salu jaunattīstības valstīm, pirmiedzīvotāju tautām un vietējām kopienām, kā arī privātā sektora mobilizāciju, un MUDINA pašreizējos un potenciālos ieguldītājus savlaicīgi un vērienīgi pabeigt savus ieguldījumus *GEF-9*, sekojot ES dalībvalstu līderības paraugam;
36. ATZĪST Globālā biodaudzveidības satvara fonda (*GBFF*) sekmīgo plānošanu un AICINA no visiem avotiem sniegt papildu solījumus *GBFF*;
37. ATZĪST, ka publisko starptautisko biodaudzveidības finansējumu pašlaik nodrošina un mobilizē ierobežots skaits valstu, APSTIPRINA, ka ir jāapsver veidi, kā sistemātiski paplašināt ieguldījumu bāzi un palielināt biodaudzveidības finansējuma sniedzēju skaitu atbilstīgi valstu apstākļu un spēju attīstībai laika gaitā, kā arī ekonomiskajai realitātei, brīvprātīgi un vienprātīgi, un, piemēram, izmantojot iespējamus indikatīvus objektīvus kritērijus, tostarp, periodiski pārskatot un vajadzības gadījumā grozot sarakstu, kas izveidots ievērojot Konvencijas 20. panta 2. punktu un saskaņā ar minēto pantu; NORĀDA, ka šajā sakarā būtu pienācīgi jāapspriežas ar Pusēm;

38. IZCEĻ, privātā sektora un ieinteresēto personu svarīgo lomu, kā arī potenciālu brīvprātīgu un regulatīvu inovatīvu pieeju izpēti, piemēram, saskaņā ar valsts apstākļiem cita starpā augstas integritātes dabas kredītus un aprītes ekonomikas pieejas resursu mobilizēšanā no visiem avotiem;
39. UZSVER, ka ir svarīgi veicināt nacionālo biodaudzveidības finansēšanas plānu vai līdzīgu instrumentu izstrādi un īstenošanu, jo īpaši atbalstot tādu finanšu risinājumu īstenošanu, kas atraisītu to potenciālu iekšzemes resursu mobilizēšanā; un ATZĪST valstu starpnozaru platformu potenciālo vērtību nolūkā stiprināt iekšzemes un starptautisko publisko un privāto finanšu plūsmu mobilizāciju un paātrināt *KMGBF* mērķu un mērķrādītāju īstenošanu;
40. ATZĪST, ka visi uzņēmumi ir atkarīgi no biodaudzveidības un ietekmē to; UZSVER, ka ir svarīgi attiecīgā gadījumā un saskaņā ar valsts apstākļiem radīt transformatīvām pārmaiņām labvēlīgu vidi, tostarp izveidot politikas, tiesiskos un regulatīvos satvarus, lai uzņēmumi varētu dot ieguldījumu biodaudzveidības saglabāšanā, atjaunošanā un ilgtspējīgā izmantošanā, un ATZINĪGI VĒRTĒ *IPBES* uzņēmējdarbības un biodaudzveidības novērtējuma konstatējumus;
41. UZSVER, ka ir steidzami jāpaātrina stimulu apzināšana un samērīgā, taisnīgā, godīgā, efektīvā un vienlīdzīgā veidā jālikvidē, pakāpeniski jāatceļ vai jāreformē stimuli, tostarp subsīdijas, kas kaitē biodaudzveidībai, sākot ar viskaitīgākajiem stimuliem, un jāpalielina pozitīvie stimuli, kas sekmē biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu saskaņā ar *KMGBF* 18. mērķrādītāju;

Jautājumi, kas saistīti ar pirmiedzīvotāju tautām un vietējām kopienām

42. ATKĀRTOTI APSTIPRINA pirmiedzīvotāju tautu tiesības, tostarp tās, kas izklāstītas ANO Deklarācijā par pirmiedzīvotāju tautu tiesībām ⁷;
43. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka *COP16* izveidoja Palīgstruktūru attiecībā uz 8. panta j) punktu un citiem noteikumiem Konvencijā par biodaudzveidību saistībā ar pirmiedzīvotāju tautām un vietējām kopienām (*SB8J*), un UZSVER, ka ir vajadzīgs *modus operandi* ar iekļaujošām līdzdalības procedūrām, kas pienācīgi atspoguļo to, cik kritiski svarīgi ir nodrošināt pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu jēgpilnu, kā arī pilnīgu un efektīvu līdzdalību *SB8J*;
44. ATZĪST pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu kritisko un izšķirošo nozīmi un ieguldījumu biodaudzveidības saglabāšanā un tradicionālo zināšanu, inovāciju un prakšu, kas ir svarīgas biodaudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai, sargāšanā; UZSVER starptautisko cilvēktiesību un instrumentu ievērošanas nozīmi;
45. UZSVER, ka līdz 2030. gadam ir pilnībā un efektīvi jāīsteno darba programma attiecībā uz 8. panta j) punktu un citiem KBD noteikumiem saistībā ar pirmiedzīvotāju tautām un vietējām kopienām, tostarp nodrošinot pirmiedzīvotāju tautu un vietējo kopienu pilnīgu, efektīvu un jēgpilnu līdzdalību attiecīgajos lēmumu pieņemšanas procesos;

⁷ ANO ĢA Rezolūcija Nr. 61/295.

Sintētiskā bioloģija

46. ATZĪST sintētiskās bioloģijas lietojumu straujo attīstību, kā arī iespējamo pozitīvo un negatīvo ietekmi saistībā ar visiem trim Konvencijas mērķiem un *KMGBF* īstenošanu un vajadzību pēc pienācīgas uzraudzības un novērtēšanas, tostarp mākslīgā intelekta un datorizētās bioloģijas jomā Konvencijas kontekstā, un IEROSINA turpināt pievērsties jaunākajiem tehnoloģiskajiem sasniegumiem sintētiskajā bioloģijā;
47. ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, ko veic *ad hoc* tehnisko ekspertu grupa sintētiskās bioloģijas jautājumos, un tematiskā rīcības plāna projektu nolūkā atbalstīt spēju veidošanu un attīstību, piekļuvi tehnoloģijām un to nodošanu un zināšanu apmaiņu saistībā ar sintētisko bioloģiju, pamatojoties uz piesardzīgu pieeju, kas ietverta Riodežaneiro Vides un attīstības deklarācijas 15. principā;

Jūras un piekrastes biodaudzveidība

48. UZSVER, ka kopumā jūras un piekrastes biodaudzveidība nav pienācīgi atspoguļota *NBSAP*, un UZSVER vajadzību stiprināt tās integrāciju nacionālās biodaudzveidības plānošanā un īstenošanā, tostarp veicinot politikas saskaņotību attiecīgajās nozarēs un izvēršot transformatīvas darbības jūras biodaudzveidības saglabāšanai, atjaunošanai un ilgtspējīgai izmantošanai;

49. UZSVER, cik svarīgi ir turpināt centienus apzināt un aprakstīt teritorijas, kas atbilst ekoloģiski vai bioloģiski nozīmīgu jūras teritoriju (*EBSA*) kritērijiem, un pieņemt brīvprātīgas pamatnostādnes par *EBSA* salīdzinošās izvērtēšanas procesiem un citus attiecīgus saderīgus un papildinošus zinātniskus kritērijus, lai nodrošinātu, ka *EBSA* process turpina sniegt vērtīgu zinātnisku un tehnisku ieguldījumu *KMGBF* un citu starptautisku instrumentu un satvaru īstenošanā un kompetentām organizācijām, un Nolīguma, kas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ* nolīgums), turpmākā īstenošanā;
50. PASVĪTRO, ka *EBSA* procesā būtu pilnībā jāievēro piekrastes valstu suverenitāte, suverēnās tiesības vai jurisdikcija, kā paredzēts Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencijā (*UNCLOS*), un ATGĀDINA par Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2025. gada 9. decembra Rezolūciju 80/110, kurā atkārtoti apstiprināts, ka *UNCLOS* ir noteikts tiesiskais regulējums, saskaņā ar kuru ir jāveic visas darbības okeānā un jūrās;
51. ATZINĪGI VĒRTĒ *BBNJ* nolīguma stāšanos spēkā, ņemot vērā daudzus ar Konvenciju kopīgos mērķus; AKCENTĒ kritiski svarīgos ieguldījumus un sinerģiju, ko var panākt ar *BBNJ* nolīguma turpmāku īstenošanu, un AICINA uz efektīvu un lietderīgu sadarbību un kopdarbību starp KBD un *BBNJ* nolīgumu un attiecīgajām zinātnes politikas platformām;
52. AKCENTĒ, ka, virzot uz priekšu darbu saskaņā ar Konvenciju un uzlabojot sadarbību, kopdarbību vai sinerģiju ar *BBNJ* nolīgumu, ir jābalstās uz iznākumiem no ekspertu darbsemināra par jūras biodaudzveidību teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas, kurš no 2025. gada 2. līdz 5. decembrim notika Bergenā, Norvēģijā;

53. UZSVER, ka ir svarīgi paātrināt progresu virzībā uz to, lai līdz 2030. gadam vismaz 30 % okeāna tīktu efektīvi saglabāti un pārvaldīti saskaņā ar *KMGBF* 3. mērķrādītāju, tostarp teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas;

Citi jautājumi, kas saistīti ar *COP17*

54. UZSVER vajadzību palielināt KBD procesu lietderīgumu un efektivitāti, kā arī noteikt prioritātes tajos, tostarp izmantojot Pušu virzītu procesu;
55. UZSVER, ka ir jāpieņem jauna daudzgadu darba programma, kurā uzmanība būtu vērsta uz paātrinātu un atvieglotu Pušu rīcību uz vietas, vienlaikus nodrošinot līdzsvarotu atbalstu visu trīs Konvencijas mērķu un *KMGBF* īstenošanai, pilnīgai esošo KBD instrumentu un programmu īstenošanai un izvairoties no centienu dublēšanās;
56. TURKLĀT UZSVER vajadzību apsvērt funkcionālās pārskatīšanas iznākumus, lai uzlabotu sekretariāta efektivitāti, jo īpaši attiecībā uz sanāksmju apkalpošanu un *KMGBF* īstenošanas veicināšanu;

II NODAĻA – KARTAHENAS PROTOKOLS PAR BIOLOĢISKO DROŠĪBU

57. ATZINĪGI VĒRTĒ laikus iesniegto piekto valsts ziņojumu lielo skaitu, AKCENTĒ, ka Kartahenas protokols par bioloģisko drošību ir pilnībā jāīsteno, stiprinot valstu bioloģiskās drošības sistēmas, pieņemot stabilas, zinātniski pamatotas riska novērtēšanas un riska pārvaldības procedūras, uzlabojot spēju veidošanu un tehnisko atbalstu, izmantojot Bioloģiskās drošības starpniecības centru informācijas apmaiņai un veicinot sabiedrības informētību un ieinteresēto personu iesaisti;
58. ATKĀRTOTI UZSVER, ka spēja atklāt un identificēt dzīvus modificētus organismus ir svarīgs elements Kartahenas protokola par bioloģisko drošību īstenošanā, un tādēļ ATBALSTA mācību rokasgrāmatas par dzīvu modificētu organismu atklāšanu un identificēšanu turpmāku izdevumu papildināšanu un atjaunināšanu Kartahenas protokola par bioloģisko drošību kontekstā, ja tas sniedz pievienoto vērtību;

59. ATZINĪGI VĒRTĒ informācijas apkopošanu par valstu tiesību aktiem, noteikumiem un norādēm attiecībā uz jaunām norisēm mūsdienu biotehnoloģijā;
60. ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, ko veic *ad hoc* tehnisko ekspertu grupa (*AHTEG*) riska novērtēšanas jautājumos, tostarp *AHTEG* rezultātus attiecībā uz konkrētu riska novērtēšanas jautājumu apzināšanas un prioritāšu noteikšanas kritēriju piemērošanu, un ATBALSTA turpmāku brīvprātīgu norāžu materiālu izstrādi, pamatojoties uz *AHTEG* apzināto prioritāro tematu sarakstu, lai reaģētu uz lielā mērā kopīgām Pušu vajadzībām, un UZSVER vajadzību pēc reālistiska darba plāna visiem iesaistītajiem dalībniekiem, tostarp potenciālai *AHTEG*;
61. ATKĀRTOTI UZSVER, cik svarīga ir Riodežaneiro Vides un attīstības deklarācijas 15. principā ietvertā piesardzīgā pieeja un katrā gadījumā atsevišķi zinātniski pamatots vidiskā riska novērtējums lēmumos, kas saistīti ar dzīvām modificētiem organismiem;

III NODAĻA – NAGOJAS PROTOKOLS PAR PIEKĻUVI UN IEGUVUMU SADALI

62. UZSVER, cik svarīgi ir ņemt vērā galvenos konstatējumus un vēstījumus, kas gūti Nagojas protokola īstenošanas efektivitātes otrajā novērtējumā un pārskatīšanā, un *KMGBF*, jo īpaši, lai nodrošinātu pienācīgu piekļuvi ģenētiskajiem resursiem, un to, ka ieguvumi, kas rodas no ģenētisko resursu izmantošanas, tiek sadalīti taisnīgi un vienlīdzīgi, tādējādi veicinot biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
63. AKCENTĒ, ka Pusēm ir jāvienkāršo un jāracionalizē juridiskie, administratīvie un politikas pasākumi, lai atvieglotu piekļuvi ģenētiskajiem resursiem un nodrošinātu, ka ieguvumi, kas rodas no to izmantošanas, tiek sadalīti taisnīgi un vienlīdzīgi saskaņā ar Nagojas protokola noteikumiem un citiem attiecīgiem starptautiskiem piekļuves un ieguvumu sadales instrumentiem.